
Peníze možná rozdělí ministr vědy

Peníze možná rozdělí ministr vědy

LIDOVÉ NOVINY

27.05.2010, JOSEF MATYÁŠ

V předvolebních plánech, jak pomoci vědě, se strany shodují: Přidáme jí. Podobné sliby dostává i kultura. Předvolební sliby politických stran změni Česko v ráj badatelů. Podle slov expertů z osmi politických stran bude dost peněz snad na všechno.

PRAHA Zatímco nyní věnuje Česko ze státního rozpočtu na vědu a výzkum 25 miliard korun, má se tento stav po volbách radikálně změnit. Všechny politické strany uznávají, že bez zvýšení financí ztratíme schopnost konkurovat ostatním vyspělým zemím. "ČSSD chce částku minimálně zdvojnásobit," říká jejich expertka na vědní oblast Věra Gajdůšková. Pozadu nechce zůstat ani ODS, preferenčně druhá nejsilnější strana. Podle slov svého odborníka Waltra Bartoše uvažuje také o navýšení, ale přesnou ani přibližnou částku zatím říct nechce.

Ukázkově štedří jsou i lidovci, komunisté a zelení. TOP 09 ujišťuje, že věda a vzdělání jsou jediné oblasti, ve kterých strana připouští navýšení výdajů. Zcela jasno má Josef Dobeš ze strany Věci veřejné. "Částku chceme navýšit o dvě miliardy, máme to přesně spočítané," říká suverénně. A Michael Kroh, expert Strany práv občanů - Zemanovci pro vědu a výzkum, rovněž říká, že částka by měla být vyšší.

Mnohem různorodější jsou ale představy jednotlivých stran o tom, kde pro vědu miliardy navíc získat. Razantní socialisté chtějí hledat v předražených státních zakázkách zejména na dopravní stavby. Další černou díru vidí Věra Gajdůšková z ČSSD v korupčním prostředí. Walter Bartoš z ODS jen neurčitě odpovídá, že teď nelze říct, který resort by měl mít nižší rozpočet. "To bude záležet až na koaliční dohodě," dodává.

Lidovci půjdou zejména po velkých platech manažerů ve státních a polostátních firmách a předražených státních zakázkách, ve kterých "leží" asi 15 miliard. Podobně mluví zelení, kteří mají zjištěno, že jen na veřejných zakázkách pro malé a střední podniky se prostřednictvím úplatků rozkrade 30 miliard, také dálnice jsou nejdražší v Evropě. Komunisté sázejí na progresivní zdanění až do výše 40 procent pro nejbohatší a na zrušení stropu sociálního a zdravotního pojištění.

Strana Věci veřejné a Zemanovci vidí cestu v čerpání peněz z evropských fondů v mnohem větší míře než doposud. TOP 09 o žádném škrtnání neuvažuje a peníze chce rozdělovat podle potřeby a ekonomické situace státního hospodářství. Rada pro výzkum, vývoj a inovace, poradní orgán vlády, nefunguje v současné podobě dobře a potřebuje změnu, shodují se zástupci stran. ODS by radě přidala kompetence a zároveň i odpovědnost. "Jsme pro stejný model jako v Británii, kde vědci navrhuji rozdělování peněz v součinnosti s politiky," říká Bartoš. Socialisté by radu přeměnili v poradní sbor a o rozdělování peněz by rozhodoval přímo místopředseda vlády. Komunisté místo o radě uvažují o ministerstvu výzkumu, vývoje a rozvoje průmyslu. Pro nějaké malé ministerstvo s minimem úředníků jsou také lidovci.

Podle zelených ministerstvo není vůbec potřeba, mnohem důležitější je určit, které vědecké obory bude stát podporovat.

Co slibují politici vědět?

Fakta o vědě v ČR o v Ve výzkumu a vývoji pracovalo ke konci Ve a ke konci roku 2008 celkem 74 508 osob, 74 v přepočtu na plný pracovní úvazek (Full v na (Full Time Equivalent - FTE) to činilo 50 808 lidí. - to 50 808 Z celkového počtu zaměstnanců pracovalo lidí. Z celkového počtu zaměstnanců ve firmách 32 745 (FTE 26 069) pracovalo ve firmách 32 745 (FTE 26 069) a na vysokých školách 26 376 lidí a na 26 376 lidí (13 147). Ve vládním sektoru pracovalo (13 Ve 15 091 lidí, z toho v Akademii věd České 15 z v věd republiky 9 241 osob (7451). České republiky 9 241 osob (7451). Ve výzkumných pracovištích jednotlivých Ve ministerstev bylo zaměstnáno 2666 lidí lidí (2310), v soukromém neziskovém sektoru (v 296 (206) (Mezi roky 2001 a 2008 vzrostl počet lidí a v podnikatelském a vysokoškolském lidí v a vysokoškolském sektoru o více než o než polovinu, ve vládním ve sektoru se se ve stejném období zvýšil pouze o desetinu. ve zvýšil pouze o Celkově stoupal počet zaměstnanců počet ve výzkumu a vývoji pomaleji než ve a než v předchozích letech, od roku 2007 vzrostl v od roku 2007 vzrostl o dvě procenta, v letech 2001 až 2008 činil o dvě v 2001 až 2008 činil průměrný meziroční růst 5,3 procenta. růst 5,3 Na provoz ústavů a výzkumné Na a projekty šlo ze státního rozpočtu okolo šlo ze 25 miliard korun, tj. přibližně 0,6 okolo 25 miliard korun, tj. přibližně 0,6 procenta hrubého domácího produktu. Zhruba 28 miliard vložily do výzkumu 28 do a inovací firmy, takže celkem vynaložilo a takže Česko na výzkum a vývoj 1,46 procenta na a vývoj 1,46 HDP. Ve Švédsku to je 3,60 procenta, HDP. Ve to je 3,60 ve Finsku 3,47 procenta HDP. ve 3,47 HDP. Přepočtený počet vědců počet vědců a vývojových pracovníků na 1000 a na 1000 zaměstnaných osob činil v roce 2007 osob činil v roce v Česku necelých 10 lidí, průměr 2007 v Česku necelých 10 lidí, průměr Evropské unie je přes 10 osob. unie je přes 10 osob. Pramen: Český statistický úřad a Eurostat Český úřad a Slibují dávat na vědu a výzkum ze státního rozpočtu minimálně dvakrát více než nyní, to znamená přibližně 50 miliard Na rozdělování financí by dohlížel místopředseda vlády s příslušným úřednickým aparátem a skupinou poradců Chtějí zvýšit balík tzv. soutěživých peněz, o které se nyní vědecké týmy ucházejí prostřednictvím žádostí o grant, zároveň slibují zavést stejný model jako v Británii, kde skupina vědců navrhuje rozdělování peněz v součinnosti s politiky Kromě Akademie věd by se bádání a výzkum měly koncentrovat na třech výzkumných univerzitách Peníze na zvýšení rozpočtu pro vědu a výzkum chtějí získat progresivní daní až do výše 40 procent pro nejbohatší a zrušením stropu sociálního a zdravotní pojištění Místo současné vládní Rady pro výzkum, vývoj a inovace uvažují o ministerstvu výzkumu, vývoje a rozvoje průmyslu Více peněz na vědu a výzkum chtějí získat redukcí vysokých platů manažérů ve státních a polostátních firmách a a kontrolou předražených státní zakázek. Kritizují, že současnou metodikou se hodnotí vědecké obory mezi sebou, což je mnohdy nesouměřitelné, navrhují použít nový způsob nesouměřitelné, navrhují použít nový způsob hodnocení, který letos připraví ministerstvo hodnocení, který letos připraví ministerstvo školství. školství.

Navrhují stanovit Navrhují stanovit priority vědy priority vědy a výzkumu podle a podle posudků zahraničních posudků expertů, které by určily perspektivnost které by určily jednotlivých vědních oborů vědních oborů Při hodnocení kvality vědecké práce chtějí Při kvality vědecké práce chtějí využít zahraniční zkušenosti, podle kterých se využít podle kterých se neposuzuje základní a aplikovaný výzkum, ale jen a výzkum, ale jen dobrý a špatný výzkum dobrý a špatný výzkum Částku na vědu Částku na vědu a výzkum chtějí a výzkum chtějí ve státním ve státním rozpočtu navýšit o dvě miliardy, ušetřit je navýšit o dvě ušetřit je chtějí například redukcí počtu vojáků a civilních chtějí redukcí počtu vojáků a civilních zaměstnanců v armádě v armádě Navrhují provést audit pracovníků Akademie věd provést audit věd a jejich technického a přístrojového vybavení a jejich a vybavení Chtějí Chtějí zdvojnásobit současnou sumu na vědu a výzkum bez ohledu na nynější sumu na vědu a výzkum bez ohledu na nynější složitou hospodářskou situaci, peníze budou hledat složitou situaci, peníze budou hledat v předražených státních zakázkách a v omezení v státních a v omezení korupčního prostředí Považují za podstatné další rozvíjení spolupráce za další rozvíjení vysokých škol a akademických ústavů škol a ústavů Navrhují čerpat mnohem více Navrhují čerpat mnohem více z evropských fondů, kde je pro z fondů, kde je pro českou vědu k dispozici českou vědu k dispozici 60 miliard korun 60 miliard korun Chtějí snížit počet institucí, které rozdělují Chtějí snížit počet které rozdělují peníze, slibují si od toho nejen méně peníze, slibují si od toho nejen méně administrativy, ale i zprůhlednění rozhodovacích administrativy, ale i zprůhlednění rozhodovacích procesů procesů